

No. 310

BUDUJMY
OJCZYZNĘ
zgodą i pracą!

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Niedziela dnia 21 listopada 1920 roku.

Z Warszawy z biur ogłoszeń, ogłoszenia do Rozwoju przyjmuje wyłącznie „Reklama Polska”

Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ośiar administracja nie odpowiada

Cena prenumeraty:
w Łodzi
Kwartalnie Mk. 180.
Miesięcznie „ 60.
za roznośnienie
10 mk. miesięcznie.
Z przesyłką poczt.
Kwartalnie Mk. 210.
Miesięcznie „ 70.
Poza Łodzią egz. 300
W Ameryce 1/2 dolar.
miesięcznie.

KALENDARZYK
Niedziela Ofiarów. M.P.
Poniedziałek Cycylii P.M.
Wtorek Klemensa P.M.

REDAKCJA
w ŁODZI
Al. Kałuskiej Mł 41
TELEFON 28,

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem mk. 5 w tekście mk. 5 zwyczajnie 350 mk. nekrologi mk. 3 za wiersz nonparel. Drobne ogłoszenia 50 proc. drożej. Dla poszukujących pracy 40 f. Komunikaty mk. 5.— Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Stronica przed tekstem w tekście dla ogłoszeń podzielona na sześć łamów za tekstem na 5 łamów. W tekście i przed tekstem przyjmujemy ogłoszenia nekrologi tylko na 2, 4, 6 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można za nawiązać „Rozwój” w ZGIERZU u p. Lacha Kiosku

OKINO
CORSO
Zielona 2

serja **CZERWONY AS**

ODEON

DZIS PO RAZ OSTATNI
„WŁADCZYNI ŚWIATA”

Cykl dramatów w 8 serjach według powieści K. Gygora

7 serja 7 **ZEMSTA** Maud Fergusson

Dramat w 6 aktach 3675 Początek przedstawienia o 3-ej.

Od jutra, poniedziałku
Ty l i k o kilka dni.
ostatnia 8 Serja 8
Tragedja
Zemsty
Dramat w 6 aktach.

Niemieckie metody agitacji i walki.

Otrzymałem wczoraj parę gazet niem., i to z Górnego Śląska i Wrocławia. W jednej z nich, w 273 nrze „Kattowitzer Ztg”, zamieszczony bardzo charakterystyczny dla niem. metod agitacyjnych artykuł pod tytułem „Der Abstimmungskampf” (walka plebiscytowa).

Artykuł zredagowany z prawdziwie niemiecką „sumiennością” t. j. z wielką umiejętnością sumowania szczegółów dla wywołania zamierzonego efektu: jaknajbardziej intensywne namiętności energii społeczeństwa niem. w walce o Górny Śląsk. O prawdziwej sumienności, jak zazwyczaj u Niemców, i tutaj niema mowy; przeciwnie, cały sposób ujęcia kwestji świadczy o wyrefinowanej perfidji faryzeuszowskiej.

Nasamprzód podkreśla autor, że nie podlega już chyba dyskusji, że Polska jest krajem bankrutstwa i że jako sztuczny twór Koalicji nie ma najmniejszych danych ku temu, aby zarządziła górnośląską ziemią przemysłową prawidłowo, na korzyść Europy.

Tudno wyobrazić sobie większe skondensowanie perfidji jak w tym wypadku.

Po pierwsze wyolbrzymia niem. pamphletarz-agitator zastój ekonomiczny w Polsce, który w bardzo znacznej części jest wynikiem wojny aż do ostatnich tygodni, — 6-letnie, nieprzerwanej wojny i — co specjalnie podkreślić należy — wynikiem szatańsko-złotylich w

swych konsekwencjach rządów okupacyjnych w Królestwie. W Niemczech naturalnie inaczej stosunki się układają; przynajmniej chce to wmówić swym słuchaczom ów publicysta. Tak więc jest to chyba czysto logiczny wniosek, że kraj przemysłowy jak G. Śląsk winien należeć do solidnych i „praworządnych” Niemców, nie zaś do „zanarchizowanej” Polski.

Ale biedny Michałek widocznie jakoś sam się przekonać dostatecznie nie może, bo celem zbombardowania „Lomnitzer Hof”, rezydencji Korfanteo, wyciąga z pośród rupieci wojennych jeszcze „grubszą Bertę”.

„Polska, — to sztuczny twór Koalicji”. Naturalnie! Ale zato naturalnym tworem są Niemcy, które w bly się w potęgę przez grabieżę, uprawiane na wielką skalę na swych sąsiadach? W oczach historii ukazują się przeciwnie spruszczone Niemcy jako potworny bastard wśród narodów!

Wbiwszy swych Bogu ducha winnych czytelników w dumę z powodu tak ekonomicznej jak państwowej i moralnej wartości Niemiec („nie jestem, Panie, jako ten celnik” — modli się faryzeusz!), jeszcze na tem niem. dziennikarz nie porzestaje. Widocznie sam nie wierzy w wartość swych słów.

Wysuwa więc jako silniejszy jeszcze atut: korzystać Europy. Znać tę oklepaną bajkę? Znamy, bardzo dobrze znamy. Demonstrowano tego straszaka na posiedzeniach Rady ambasadorów, jak dotąd, bez spodziewanego rezultatu. Ale nie należy nam Niemcom tracić nadziei — rozumie autor artykułu. Toć i Anglik powiada „Times is money” (czas, to pieniądz).

Tem bardziej w pierwszej chwili zadziwia, gdy ów dziennikarz nawołuje w dalszym ciągu swej ciukubracji agitacyjnej do zespolenia wszyst-

DYREKCJA
Państwowej Szkoły włókienn.
w Łodzi

podaje, do wiadomości, że lekcje na kursie II, wymienionej Szkoły rozpoczną się we wtorek, dnia 23 listopada 1920 r. o godzinie 8 zrana.

3670

kich sił niem. ku jednemu celowi — ku obronie terenu plebiscytowego. „Niemiecki (!) Górny Śląsk jest zagrożony” — woła z tragicznym gestem. Ale zdziwienie wnet mija. „On umyślnie trąca tę strunę”: Pokazawszy potęgę własnych sił i rezerwy, których nie zapomina gromadzić na wszelką ewentualność, a o których wciąż mówi dla tem większej otuchy idących w bój, rzuca ostatnie hasło: „W obronie ojczyzny!”, ostatnie kłamstwo, jakim pędzono dawniej i pędzi się teraz do walki helotów w skostniałej w mili taryzmie i biurokrytyzmie państwowości.

Zmieniają się czasy, ale ideały danego narodu, jego sposób działania, jego metody walki pozostają w rdzeniu te same.

Niemiecka metoda polega na maskowaniu zaborczych instynktów czy też chęci utrzymania się przy nieprawie zagarniętych włościach, — na maskowaniu właściwych celów białym, krzyżem znaczonej płaszczem krzyżackim.

Krzyżaków spotkał Grunwald; następców

ogrom na polach Flandri i Szampanii. Ale gad, jak każdy gad zdepatany, znów się psi do góry.

Teraz kolej na Polskę.

Przed pół tys. lat pobiliśmy najeźdźców germańskich z mieczem w dłoni; dziś przychodzi nam się zmierzyć z nimi raczej duchowo, przez intensywne napięcie woli, przez konsekwencję i celowość w działaniu, — choć to walka o rozwój ekonomiczny przede wszystkim i podstawową wolność tegoż rodzaju.

"Periculum in mora" (niebezpieczeństwo zagraża)...

Niechaj rząd i społeczeństwo skupią wszystkie siły, aby odzyskać prastarą dziedziczą państwową, od której zależy — rzecz można bez przesady — cały nasz byt niepodległy, w konkretnym, nieformalnym tylko tego słowa znaczeniu.

Inaczej zagra nam Chochół, jakby maneklinem, kręcącym się w zaklętym kole:

"Miałeś chafnie złoty róg.."

"Ostał ci się ino sznur!"

Beta.

Prawa Polski do Gdańska

(według Ligi Narodów.)

Genewa 18 (PAT) Rada Ligi narodów ogłosiła wczoraj wieczorem następujący komunikat w sprawie gdańskiej: Rada Ligi narodów aprobowala 17 listopada referat delegata japońskiego Isiego o projekcie konstytucji i opracowanej przez konstytuante gdańską. Skreśliła słowo „hanzeatyczne“ w oficjalnej nazwie wolnego miasta.

W art. o kwestii językowej ma być postanowione, że oficjalnym językiem jest język niemiecki i że ustawowo musi być zagwarantowane tej części ludności, która mówi językiem polskim wolność narodowego rozwoju, a w szczególności swoboda używania języka ojczystego w szkołach, sądach i wewnętrznym urzędowaniu.

Liga narodów, której powierzona jest ochrona i gwarancja wolnego m. Gdańska, zastrzega sobie prawo zażądania od rządu Gdańska wyjaśnić co do spraw publicznych tego miasta.

Pod względem militarnym wolne m. Gdańsk nie może służyć jako podstawa dla sił lądowych lub morskich, nie wolno mu być budować fortyfikacji ani też nie jest pozwolony wyrób amunicji i materiałów wojennych na jego obszarze bez pozwolenia Ligi narodów. W razie ataku lub groźącego Gdańskowi niebezpieczeństwa ataku, o ile ten atak lub groźące niebezpieczeństwo ataku nie dotyczy polskiego obszaru, Rada Ligi narodów jeżeli to już dziś można przewidzieć, zwróci się do Polski, aby zażądać zbrojnego wsparcia obrony obszaru wolnego m. Gdańska.

Zależać będzie od okoliczności, czy Rada Ligi narodów zajęta w tym celu także współdziałania innych członków Ligi narodów

W razie napadu jakiegokolwiek państwa na Polskę wbrew traktatowi. Rada Ligi narodów będzie zmuszona do zastanowienia się nad środkami aby zapewnić ochronę miasta przeciw wszelkim atakom, któreby mogły uniemożliwić prace w porcie. Jest bardzo prawdopodobne, że Liga narodów uprosi Polskę, aby wzięła na siebie obronę bądź to samo bądź też przy współdziałaniu innych państw będących członkami Ligi narodów.

Ochrona Ligi narodów rościaga się także na przewóz do Polski amunicji i innych materiałów wojennych w czasie trwania kroków nieprzyjacielskich. Rząd polski nadaje się wobec tego szczególnie do ewentualnego otrzymania od Ligi narodów mandatu dla zabezpieczenia obrony wolnego miasta.

Jednakże ten mandat nie może być nigdy przyznany Polsce wyłącznie. Będzie on jej powierzany każdorazowo po rozważeniu przez Radę Ligi narodów wszystkich okoliczności, w tym celu, aby nie dopuścić do tego, by Liga narodów jako protektorka wolnego miasta nie musiała brać udziału w walkach między narodami w innych wypadkach, aniżeli to jest przewidziane w układzie o Lidzie narodów.

W myśl układu o Lidzie narodów jest ona reprezentowana przez wysokiego komisarza

Związek Ludowo-Narodowy a wewnętrzna polityka rządu.

Warszawa 19 (PAT) Prezydium Związku Ludowo-Narodowego ogłasza następujące pismo, wystosowane do prezydenta Rady ministrów:

Związek Ludowo-Narodowy, od roku blisko mając swego przedstawiciela na stanowisku ministra skarbu przez ten czas nie przestawał wskazywać sejmowi i rządowi, że podstawą uzdrowienia położenia finansowego, podniesienia watyuty i kredytu zagranicznego państwa nie mogą być same tylko takie albo inne ustawy finansowe, ale przede wszystkim 1) Ogólny kierunek polityki zagraicznej, liczący się z siłami państwa i prowadzony wyłącznie przez czynniki konstytucyjnie odpowiedzialne. 2) Ogólny kierunek polityki gospodarczej oszczędnej i odpowiadającej w sile gospodarstwa narodowego, a zabezpieczonej przed gwałtownymi zmianami ustroju i warunków pracy. 3) Stanowcza postawa Sejmu i rządu, zapewniająca ład i spokój w kraju oraz bezwzględna praworządność.

Pomimo największej pracowitości i twórczej pomysłowości ministra skarbu stanowisko jego było zawsze w rządzie tak słabe, że żadnego istotnego wpływu na zasadniczy kierunek polityki wywierać nie mógł, utrzymany stałe w roli zaledwie skarbnika państwa, a nie jego gospodarza.

Związek Ludowo-Narodowy rozumiał i nie zaniedbał żadnej okazji by to zaznaczyć, że taka rola ministra skarbu jest niedopuszczalna i że polityka państwa, prowadzona bez decydującego wpływu tego ministra, musi prowadzić do gospodarczej i finansowej klęski. Dla tego też przy tworzeniu się gabinetu koalicyj-

nego w najdrobniejszej dla państwa chwili pragnął Związek przez zdecydowanie politycznego udziału w rządzie dopomóc do wywołania państwa od ruiny.

Niestety stronnictwa lewicowe uszczelniały swój udział w gabinecie koalicyjnym od odrzucenia przez prezydenta gabinetu tej propozycji Związku. Od tej chwili tylko groźna sytuacja zawsze zmusza Związek do formalnego uczestnictwa w rządzie, którego polityki słabej, niekrepującej bynajmniej odpowiedzialnych czynników w państwie, nie przestrzegającej bezwzględnie prawu rządności, żadną miarą z swym programem pogodzić nie mogliśmy.

Obecnie z jednej strony wzrosła bezpieczeństwa publicznego nie są już tak groźne, a z drugiej strony wysiłki nasze do zmiany nie szkodliwej według naszego przekonania polityki rządu tak mało rokują widoków, że nawet pozorów współodpowiedzialności za nią Związek ponosić nie uważa dla siebie za możliwe.

Nie chcąc jednakże wobec nierozwiązanych jeszcze najtrudniejszych zagadnień politycznych zaraz narazić państwo na zawsze u nas przewlekły gabinetowy kryzys, Związek Ludowo-Narodowy postanowił w stosunku do rządu zachować nadal politykę wolnej ręki, ograniczając się narazie do rzeczowej krytyki, jednakże swego w rządzie przedstawiciela, ministra skarbu wycofać.

Donosząc o powyższym, pozostajemy z pełnym poważaniem: prezes sejmowego Związku Ludowo-Narodowego, Głabiński.

Sir Reginal Towera. Prowizoryczny komisarz jeszcze w czasie urzędowania oświadczył, że mandat swój będzie uważał za ukończony w chwili ukonstytuowania się wolnego miasta. Rada Ligi narodów zamianuje następcę Towera.

Klęska Venizelosa.

Wielką niespodzianką dla zagranicy jest klęska wyborcza Venizelosa w Grecji. Wydawało się, pisze „Gaz. Warsz.“, że ten nowożytny Ulisses jeden z najwybitniejszych współczesnych mężów stanu, który, przeprowadziwszy po długoletnich walkach przyłączenie ojczystej Krety do Hellady, stał się jej człowiekiem opatrnościowym, cieszy się w społeczeństwie własnym ogromną popularnością. Był w czasie wojny wiernym sojusznikiem Ententy, pokrzyżował plany szwagra Wilhelma 2 i przez swą znaną politykę zdobył dla Grecji stanowisko pierwszorzędne na południowym Wschodzie Europy. Grecja uzyskała zjednoczenie z ziemiami, które pozostawały dotychczas pod rządami obcymi: odciecia Bułgarię od morza, otrzymała Trację z Adrianopolem, rozciągając swe panowanie pod bramy niemal Konstantynopola, zawiadnęła południową Albanią, otrzymała archipelag „Dodekanesos“ na morzu Egejskim, który okupowały Włochy po wojnie z Turcją, wreszcie zawiadnęła okrzemem Smyrny w Azji Mniejszej. Widoczna oznaka wzrostu znaczenia Grecji było powołanie jej przedstawiciela do Rady Ligi Narodów.

Venizelos miał, oczywiście, zaletę wroga w eks-królu Konstantynie i jego zwolennikach. Liczny zastęp dygnitarzy, urzędników, oficerów, odsuniętych od władzy i stanowisk stanowił opozycję, która nie cofała się nawet przed spiskami i zamachami na rzeczowatego dyktatora. Ale świetne wyniki działalności prezesa ministrów winny mu być zapewnić zwycięstwo wyborcze.

Wprawdzie w starej Grecji, są okręgi wyborcze, których wyborcy są od stulecia niemal klientela pewnych rodów i głosują na ich członków bez względu na zabarwienie polityczne. Jednakże w nowych prowincjach liczono na drugocący tryumf liberalów, stronnictwa Venizelosa. Nowe położenie wytworzyła śmierć króla Aleksandra. Eks-król Konstanty, który formalnie nie abdykował, złożył pretensje do tronu w imieniu swoim i naj-

starszego syna, księcia Sparty, a młodszy brat zmarłego króla, ks. Paweł nie chciał przyjąć korony do czasu wypowiedzenia się ludności. Wybory przeto odbywały się pod hasłem: za wypędzonym królem lub przeciwko niemu.

Czy istotnie eks-król jest tak popularnym w Grecji, że imię jego przechyliło szalę zwycięstwa na rzecz wrogów Venizelosa, widać z rzeczą wątpliwą. Raczej zdecydowało o postawie ludności zwycięstwo mas włoskich wojsk, której trwanie przypisywane jest planom Venizelosa. Grecja bowiem toczy w Azji Mniejszej walkę z nacjonalistami tureckimi. Anglia, ściśle sprzymierzona z Grecją, uważała, że powinna ona być tym czynnikiem, który zmusi Turków do przyjęcia pokoju w Sewres. Francja, przeciwna polityce antytureckiej, ostrzegała, że Grecja bierze na siebie zadanie bodaj przerażające jej siły, zwłaszcza gdyby skończyły się rządy Venizelosa. Jego zatem klęska jest równocześnie nie klęska angielska na Bliskim Wschodzie, gdyż może powstrzymać operacje wojskowe w Azji Mniejszej.

W sprawie miast polskich.

Warszawa 19 (PAT) 17 b. m. odbyła się u prezydenta rady ministrów pod przewodnictwem Witosza i w obecności wiceprezydenta ministrów Daszyńskiego konferencja w sprawie sanacji położenia miast pod przewodnictwem ministrów finansów i aprowizacyjnych Wzieli w niej udział minister spraw wewnętrznych Skulski, zastępca ministra skarbu, reprezentanci miasta Warszawy pp. Baliński i Drzewiecki, Z Poznania p. Drwesiński oraz pp. Diamond i de Rossot. Na konferencji tej omawiano sprawę położenia miast, sprawę przekazania części podatków państwowych miastom, sprawę gwarancji finansowej ze strony państwa dla budowy domów i tworzenia nowych dzielnic celem zezagowania katastrofy mieszkaniowej. Postanowiono wreszcie utworzyć komisję z reprezentantów rządu, związku miast i posłów sejmowych.

Delegacja japońska w Krakowie.

Kraków 20 - 11 (PAT) Wczoraj przybyła tutaj delegacja japońska, która niedawno wyjechała z Warszawy do Lwowa. Goście zwiedzili wczoraj Muzeum Narodowe, Wawel i zabytki miasta. Na dziś i jęz. projektowane jest zwiedzenie Wieliczki oraz zabytków miasta Krakowa.

Sprawy polityczne Polski.

WARSZAWA (wł.) Ustąpienie ministra Grabskiego będzie przedmiotem obrad na poniedziałkowej Radzie ministrów,

Panuje przekonanie iż przesilenie gabinetowe nie ograniczy się na Grabskim. Zasada gabinetu koalicyjnego i klucza między-partyjnego, została obalona

zatem gabinet koalicyjny nie ma racji bytu.

LONDYN (EE) 20—11 Kofa dyplomatyczne angielskie są b zaniepokojone ewentualnym atakiem bolszewików na Polskę „Dalle Ma le” przestrzega Ententę o powzięciu z wczasu odpowiednich środków, aby potem nie było za późno.

Prasa sowiecka z niezmierną gwałtownością występuje przeciw Polsce i Francji i posądza ją o wrocyjską działalność i wspomaganie Wrangla.

Moskiewska „Prawda” pisze, iż cały chaos panujący na Zachodzie Rosji, przypisać należy Polsce.

Z Górnego Śląska.

BYTOM. 19 11. (PAT) Współpracownik berlińskiego „Vorwärtsa” odbył wywiad z gen. Lerond. Przy rozmowie na temat obecnej polityki plebiscytowej na Górnym Śląsku oświadczył gen. Lerond, iż komisja przestrzega bardzo pilnie, aby członkowie policii byli w połowie Polacy, w połowie Niemcy. Na pytanie korespondenta, czy na Górnym Śląsku istnieje terror polski lub niemiecki, odpowiedział generał: Bawi pan tu już 14 dni, to musiał pan chyba zauważyć, jaki jest istotny stan rzeczy. Ciekawa była odpowiedź generała na pytanie dziennikarza, czy istnieją jeszcze na Górnym Śląsku tajne składy broni i amunicji. Generał powiedział: Niech pan czyta nieomal codzienne doniesienia prasowe o wysiedzeniu nowych składów amunicji i o wyrokach sądowych w tej sprawie; nawet poważne osobistości niemieckie zostały skazane za przechowanie karabinów maszynowych.

BYTOM. 19 11. (PAT) Dnia 18 b. m. odbył się w Bytomiu drugi zjazd kupiectwa polskiego na Górnym Śląsku. Marszałkiem zjazdu obrano dyrektora Banku Hylle z Ka-

towic. Najważniejsze fakty z działalności w r. z. były: założenie polskiego Banku handlowego w Bytomiu, organizacja polskiej szkoły handlowej i stworzenie funduszu na założenie polskiej szkoły handlowej na Śląsku.

Z uchwał zjazdu najważniejszymi są: stworzenie płatnego sekretariatu związku i założenie płatnego organu prasowego dla Górnego Śląska. Depesze i listy gratulacyjne nadeszły od kupiectwa polskiego w Warszawie, Poznaniu i Krakowie; wieczorem tegoż dnia odbyła się na sali strzelniczej wielka zabawa kupaiecka, w której wzięli udział także bawiący tu dziennikarze z Warszawy, Łodzi, Poznania i Krakowa, nadto generalny konsul z Opola pan Keszycy i grupa oficerów francuskich.

BYTOM (E.E.) 20 | 11. Ponieważ nowa policja śląska miała być utworzona w połowie z Niemców, na posadę komisarza w Zabrze przyjechał komisarz z ogłęb Niemiec. Komisja koalicyjna, kazała go usunąć.

Niemcy przystali znów z Niemiec drugiego — ale go nie wpuszczono. Kierownictwo policji górnośląskiej ma objąć oficer francuski.

Z konferencji p. w Rydze.

KYGA (wł.) 20 | 11. Nasz korespondent miał wywiad z wice-prezesem polskiej del. p. Wasilewskim, który oświadczył, iż nie należy się przejmować zbyt protestami i pogózkami Sowieców.

Zarzuty niedotrzymania umów, — mogą

również dotyczyć się Rosji.

Trudności politycznych mówił p. Wasilewski nie przewidujemy. Sowiety lubią się targować, a to kosztuje dużo czasu, sądził więc, że rokowania będą przewlekłe.

SPRAWA GDANSKA.

GENEWA. 20 11 (PAT) Rada Ligi narodów upoważniła komisję militarną Rady do wypracowania statutu militarnej obrony Gdańska przez Polskę.

PARYŻ (E.E.) 20 | 11. Na posiedzeniu Ligi Narodów powszechną uwagę zwrócił fakt, iż francuz Erik Drummond sekretarz Ligi przemawiał przeciw oddaniu Polsce mandatu milit. w Gdańsku.

„Eho de Paris” ostro krytykuje to wystąpienie sekretarza, żądając interpelacji z „Izbie Deputowanych”

BYTOM (EE) 20—11 Tutejsza prasa niemiecka donosi na Berlin iż nawet koalicja ma wątpliwości do pokojowego załatwienia zatargu polsko-gdańskiego i obawia się rozruchów w Gdańsku.

Pogrom Polaków w Włocławku.

Z Płoskirowa nadchodzi wiadomość, że oddziały czerwone użyczyły w Włocławku pogrom polski. Kilkunastu obywateli polskich zostało podobno zabitych.

Wiceprezydent Ligi narodów w

LJON 19—11 (PAT) Wiceprezydent Ligi narodów został mianowany Biscl.

BERLIN (EE) 20—11 Prasa niemiecka prawicowa z nietajoną wściekłością omawia fakt przyznania Polsce militarnego mandatu, twierdząc iż Niemcy spadły na poziom afrykańskiego murzyńskiego państewka, którego losami rządu kongresy.

GDANSK. 20 11 (PAT) Okupacyjne wojska angielskie opuszczą Gdańsk 27 lis. W Gdańsku pozostaje tylko komenda uzupełniająca przydzielona do międzykoalicyjnego komisariatu złożona z kilku oficerów.

GDANSK. 20 11 (PAT) Mówią, że wysokim komisarzem Ligi narodów w Gdańsku mianowany będzie pan Forrer pochodzi z niemieckiej rodziny szwajcarskiej.

KURS MARKI POLSKIEJ.

GDANSK. 19 11. (PAT) Obroty marki polska rozpoczęły się dziś rano od kursu 15, 5—8. W południe uzyskała marka polska kurs 16, do 16 1—4; obroty czekowe rozpoczęły się od kursu 14, 5—8 — 14 i pół i doszły w południe do 15 — 15, 1—4. W Berlinie kurs marki polskiej wynosił dziś 16, 1—4 — 16, 3—8. Noty Kriesa 29 i pół.

Uroczysta rocznica Lwów

LWÓW 20—11 (wł.) Czynią się tu ostatnie przygotowania do uroczystego obchodu rocznicy oswobodzenia Lwowa, która przypada na poniedziałek 22 b. m. Spodziewany jest liczny zjazd delegatów.

Z POSIEDZENIA RADY LIGI NARODÓW

GENEWA. 19 11. (PAT) Zgromadzenie Ligi narodów dyskusowało w dalszym ciągu nad sprawą pracy Rady Ligi narodów w roku 20. Przedstawiciel Anglii wznowił odczyt Churchila, przemawiając na korzyść Armenii, i wyraził zdziwienie, że Rada nie pośredniczy w sprawie konfliktu rosyjsko-polskiego oraz zwrócił się z wezwaniem o interwencję w sprawie przeszkodzenia ewentualnemu zerwaniu rozejmu. Barnett oświadczył następnie, iż robotnicy angielscy pragną przyjęcia państw nieprzyjacielskich do Ligi narodów; żądają wprowadzić od Niemiec zadośćuczynienia, lecz są zdania, że świat nie może być podzielony na 2 obozy i że należy wytworzyć atmosferę pokoju, bez której żaden pokój nie jest możliwy.

KOMUNIKAT BOLSZEWICKI.

MOSKWA 19 11. (PAT) W okolicach Mózryza i Rieczycy trwają walki dla nas korzystne zdobyliśmy stację Słodeczno. Nasza kawaleria wkroczyła do Płoskirowa. W walce o miasto został pierwszy kaukaski pułk kownicy nieprzyjacielskiej zniszczony. Na Krymie przy obsadzeniu Kerczu wzięto 13.000 jeńców. Zdobywczy nasz wynosi 6000 koni, 10 samochodów pancernych i 23 opancerzone samoloty.

Anglicy o Rosji.

LONDYN (E.E.) Na zebraniu akademickim w Oxford, lord Tertill omawiał stosunki angielsko-bolszewickie

— Nie mogę twierdzić mówił lord T. żeby stanowisko Anglii w tej sprawie było szczęśliwe, ale które mocarstwo postępuje rozumniej w tej sprawie.

— Rosja dotąd będzie wrzodem w Europie dopóki będzie nią rządzila grupa nieodpowiedzialnych fanatyków.

Z komisji skarbowej.

Warszawa 20—11 (PAT) Komisja skarbowo-budżetowa pod przewodnictwem dra Głębickiego uchwaliła wedle referatu p. Brun projekt ustawy o gwarancji państwowej dla listów zastawnych Tow. Kredytowego przemysłowego polskiego do wysokości 20 milionów funtów szterlingów.

Odezwy bolszewickie w Krakowie.

Kraków 20—11 (PAT) Dzienniki podają, że od kilku dni rozrzucone są w Krakowie odezwy bolszewickie, na których podpisany jest komitet centralny komunistycznej partii robotniczej polskiej. Odezwy wskazują między innymi na przeciwstawienie między Polską a Rosją i zaznaczają, że pokój w Rydze nie może być trwały.

Urząd czesko-austryjski.

Wiedeń (E. E.) 20 | 11. Na najbliższej sesji Zgromadzenia Narodowego ma być mu przedstawiony do ratyfikacji traktat berneński z Czecho-Słowacją.

Ponieważ 2 najliczniejsze stronnictwa Chrz., demokr. i niemieckie oświadczyły się przeciw ratyfikacji — cały traktat przepadnie.

GÓRNOŚLAZACY W POZNANIU.

POZNAN. 19 11. (PAT) Od wczoraj bawi w Poznaniu wycieczka Górnoślazaków, składająca się z 35 członków i mężyczn z pow. Kozielskiego.

Z WARSZAWY.

—(w) Dziś przed południem odbyło się poświęcenie zakładu spółki akcyjnej „Pocisk” w uroczystości otwarcia uczestniczył Naczelnik państwa, ministrowie, posłowie sejmowi, przedstawiciele zrzeszeń przemysłowych, instytucji naukowych i t.d.

—(w) W dzisiejszym ciągnięciu milion marek padła na Nr. 0990624 wysłany dnia 5 października do Poznania.

Uroczystości na Łotwie.

to niepodległości łotewskiej w dniu 18 listopada zamieniło się w niebывалą uroczystość. Niezliczone tłumy ludu którym towarzyszyli członkowie konstytuancy sztaby wojskowej, profesorowie, studenci delegacje prywatne, stowarzyszenia orszaki dzieci, szkoły i t. d. udali się rano na cmentarz poległych bohaterów wojennych. Wiceprezydent konstytuancy złożył wieniec z napisem, Wasza cwałowała świeci w słońcu łotewskim. W południe odbyła się uroczystość wojskowa w towarzystwie prezydenta republiki Sakte po południu zwołał prezydent uroczyste posiedzenie konstytuancy. Po mowie prezydenta odbyło się przy wielkim akłaudzie życzenia od członków konstytuancy z niezwykłym entuzjazmem przyjęto telegram od pulk. Talenta z Łondynu i konstytuancy litewskiej. Telegram ten ostatniej kończy się słowami Niech żyje Łotwa i Łotwa niech żyje. 2 braterskie państwa

KRONIKA TELEGRAFICZNA.

(k.t.) Komisja rozbrojenia na Lidze Narodów przyjęła zasadę jawności. Budzi to wielką sensację, gdyż plenarne posiedzenie uznało zasadę tajności. (kt) wł. Utworzona zostanie komisja mieszana angielsko francuska-włoska, celem sprawiedliwego podziału dobra państwowego niemieckiego pomiędzy Polską i Gdańskiem. (kt) Francja zgodziła się na przyjęcie Austrii i Bułgarii do Ligi narodów.

Koniec strajku włókienniczego.

a) Nareszcie po dwutygodniowym bezrobociu, wczoraj wieczorem zlikwidowany został strajk robotników fabrycznych w przemyśle włókienniczym. Po uprzednich naradach Związku fabrykantów, i wyborze reprezentantów odbyła się w inspekcji pracy (Ewangielicka 17) konferencja komisji rozjemczej dla ustalenia minimum płacy dla robotnika niewykwalifikowanego. Ostatecznie po wzajemnym porozumieniu ustalono minimum płacy na 289 Mk. i 70 denarów dziennie. Cyfra ta będzie rozbita na zasadniczą

placę i dodatek drożyzniowy, na dzisiejszej konferencji (niedziela) o 9. 4-ej po południu w Związku fabrykantów. Omówienie niektórych szczegółów dotyczących likwidacji strajku z powodu spóźnionej pory odłożono do następnego posiedzenia. Jutro w poniedziałek prawdopodobnie większość fabryk, które będzie można uruchomić puszczane będą w ruch; inne przystąpią do prac przygotowawczych, aby w najbliższych dniach rozpocząć prace.

KRONIKA

Uroczystościowa.

W polski przy kościele Sw. Krzyża z powodu uroczystości św. Cecylii, patronki muzyki, zamówił mszę św. która odprawiona została w kościele św. Krzyża w niedzielę 21. b. m. o godz. 12 i pół po poł. podczas której chorągiew kierunkiem p. A. Charuby wykonał mszę św. Adlera w połączeniu z orkiestrą policyjną i na ofertorium kantat ku czci św. Cecylii. Gruberskiego.

Zboże dla Łodzi.

a) Dnia 25 października magistrat zawiadomił depeszą centralne władze państwowe, że w powiatach Słupskim, Konińskim i Łęczyskim przeznaczonych wyłącznie do aprowizowania Łodzi, wojsko zabiera zboże wbrew powyższemu zarządzeniu i żądając jednocześnie interwencji w tej sprawie. Województwo łódzkie ze swej strony stwierdziło, że w powiatach Słupskim i Konińskim wojsko ściągają istotnie zboże dla S. M. z Zywn. Lublin, dla W. C. U. G. Warszawa — Praga, dla czwartej i drugiej armii. W związku z powyższymi depeszą i na skutek interwencji województwa Min. Spraw Wojskowych depeszą z dnia 23 października polecił Dowództwu O. G. Łódź, ażeby niezwłocznie w najbliższej drodze nakazać ściągającym oddziałom natychmiast przerwanie odbioru zboża w tych powiatach. Oddziały te mają się zgłosić do Województwa łódzkiego po dyspo-

zycje na powiaty inne. Odbiór przyznanych ilości owsa i jęczmienia może być w dalszym ciągu kontynuowany. Ministerstwo Spraw Wojskowych poleca jednocześnie, aby zwrócić uwagę, by w wymienionych powiatach wojsko nie zabierało przemocą zboża. Każdy kto przeciw rozkazowi temu wystąpi ma być aresztowany. Podobne polecenie drogą telegraficzną rozesłał Dep. V. I. Gosp. M. S. W. do intendencji D. O. Gen. Warszawy, Krakowa i Kielc.

TOW. KRED. M. ŁODZI.

Na ostatnim posiedzeniu Dyrekcji Tow. Kred. m. Łodzi w dniu 12 b. m. przyznano pożyczek na 17 nieruchomości miejskich w ogólnej sumie Mk. 4.800.000.—

Z harcerstwa polskiego.

W niedzielę odbył się w Łodzi zwykły miesięczny zjazd kierowników miejskiej pracy harcerskiej na prowincję. Reprezentowane były: Zgierz, Ozorków, Łęczyca, Brzeziny, Poddębice, Koluszki, Łask, Zdunsk-Wola, Sieradz. Omawiano sprawę najważniejszej organizacji „Kół Przyjaciół Harcerstwa” Kół starszych Harcerzy” i „Zuchów” zastanowiono się nad rozwojem i treścią pracy harcerskiej w dobie obecnej i na przyszłość, oraz zdobyciem środków materialnych jako podstawy do wszelkich szerszych i dalszych poczyną. Zjazd został zakończony po obiedzie gawędą dla Smolarka „Praca harcerska na granicy łódzkiej i okolic”. Ze sprawozdań komendantów drużyn prowincjonalnych wynika, wprowadzić że wobec gwałtownego wstąpienia harcerzy do W. P. praca uległa chwilowemu zastojowi, ale obecnie rozwija się bardzo pomysłowo, tak że w danej chwili Z. H. P. posiada w granicach swojego Okr. Łódzkiego [bez Łodzi] zorganizowanych i niebie pracujących 17 drużyn miejskich w różnych miejscowościach. Dotkliwie daje się odczuwać brak szerszego zainteresowania i współdziałania z ruchem harcerskim starzego społeczeństwa.

KOMITET POMOCY DLA DZIECI ŁÓDZKICH.
(„Dzień Sierot“)

Społeczeństwo nasze w ostatnich latach zwróciło wszystkie swoje wysiłki w kierunku niesienia pomocy i opieki dla żołnierza polskiego. Jednakże nie możemy zapominać o sierotach po poległych żołnierzach lub jeszcze pozostających w armii czynnej, lub niewoli, jak również po tych, którzy przyczynili się do podtrzymania frontu wewnątrz kraju. W celu uratowania egzystencji Schronisk, Internatów, jtk: „Gniazdo” „Strzecha po żołnierzach”, instytucje św. Stanisława Kostki i t. d. zawiązuje się komitet, który ma na celu urządzenie fantowej loterii, znaczka i koncertu, aby tym sposobem zasilić wyżej wymienione instytucje.

Organizacyjne zebranie Komitetu odbędzie się dnia 20. 11. o godz. 6-ej wieczór, w lokalu Stowarzyszenia Techników przy ul. Andrzeja 3, na które niniejszym zapraszają: Gener. Z. Olszewska, Ks. Prałat W. Tymieniecki, Henrykowa Grohmanowa, A. Lewandowski.

„Litwa w literaturze” śpiewło i muzykę.

Komitet Pomocy dla Wilna zapowiada na organizowanym przez siebie w dniu dzisiejszym koncercie raucie poza bardzo bogatą częścią koncertową, różne niespodzianki, między którymi nie ostatnie miejsce zajmują paczki z prawdziwej maki nie woienne; Wobec wielkiego i ważnego celu koncertu-rautu, Komitet sądzi, że nikogo z Łódzianek i Łódzian na nim nie braknie.

Pozostałe w bardzo ograniczonej ilości bilety można nabywać w niedzielę 21 b. m. od 10 rano do 2 po poł. w starostwie łódzkim, Piotrkowska 100, I piętro, po.ój nr. 27 u p. Kranasa, od godz. 4 po poł. w kasie sali koncertowej.

Budowa gazowni w Łodzi.

a) W związku z projektowaną budową nowej gazowni w Łodzi wyjeżdżają za granicę dla przeprowadzenia odnośnych studjów inżynierowie Czesław Świarzewski i Kazimierz Mikolajczyk. Projektowana gazownia stanąć ma przy ulicy Obywatelskiej, na gruntach miejskich.

Z Polskiego Tow. Gazowniczego.

a) Jak się dowiadujemy, Polskie Tow. Gazownicze, w którego adm nstracji znajdują się o brzymie państwowe zakłady chemiczne Hajnowce (w pow. Biłowiejskiej), p owadzaniu z końcem lipca r. b. ewakuacja Pruszkowa, przysiępują w tych dniach do swrotnego przewiezienia przedmiotów ewakuowanych do wyżej wymienionych zakładów. Sprawa ta ma pierwszorzędne znaczenie dla interesów państwowych, gdyż zakłady Hajnowskie wyrabiają produkty suchej destylacji drzewa, służące za podstawę do fabrykacji materiałów wybuchowych i leczniczych. W związku z ową reewakuacją i uruchomieniem będących w mowie zakładowi Polskiego Tow. Gazownicze powiększa kapitał akcyjny o 8 milionów marek.

Loteria.

W naszej kolekcji padły następujące wygrane w klasie Iszej na nr. 11903, 11935, 11971, i 11983. Na każdy numer padło 500 mk. Po potrąceniu procentu urzędowego, każdy otrzyma podwójną stawkę.

Na gospody frontowe.

Koło polek podają do wiadomości rezultaty kwesty na „gospody frontowe”: 1) kwesta uliczna dała 15719 m 2) w lokalach 48810 3) na listę 50635 m. 4) od akuzerek za pośrednictwem „Rozwoju” 5235 m. 5) zebrane w d. m. e. n. i. u. p. Felkowej 952 m. razem 121,331 marek. Powyższa suma umożliwi otwarcie gospody na formid przy 28 pułku Strzelców Kaniowskich (dzieci Łodzi), zakupione prowianty wraz z urządzeniem zostaną niezwłocznie wysłane na front po załatwieniu formalności z dowództwem pułku. Zarząd Koła Polek uważa za swój obowiązek wyrazić gorące słowa podzięk i wszystkim, którzy hojnie złożyli ofiary na cel powyższy, a szczególnie firmom fabrycznym i robotnikom; p. jenerałowej Olszewskiej, za łaskawą pomoc przy zarządzaniu kwesty; p. o. kwesta z m. i. k. o. s. t. a. r. k. o. m. za gorliwą i ofiarną pracę przy zbiorce jak również prasie łódzkiej za serdeczne poparcie sprawy.

Teatr

"BAGATELA"

w gmachu teatru "SCALA"
Cegielniana 18.

pod dyrekcją M. Tarłowskiego,

3655-1 W razie trwania strajku dozorców
początek o godz. 8 koniec o godz. 10 w.

DZIS i dni następnym

ROMUALD GIERASIEŃSKI, SEWERYN MICHAŁOWSKI, Helena Rinas, Miła Kamińska, Lola Patroni, Jana van Roy, Michalina Zamitto, E. Bodo, Miecz. Dobrowolski, Adam Górecki, Stefan Szosland, Mirjan Tarłowski.

Straszny gość

Nadto bogata część koncertowa z udziałem całego zespołu.

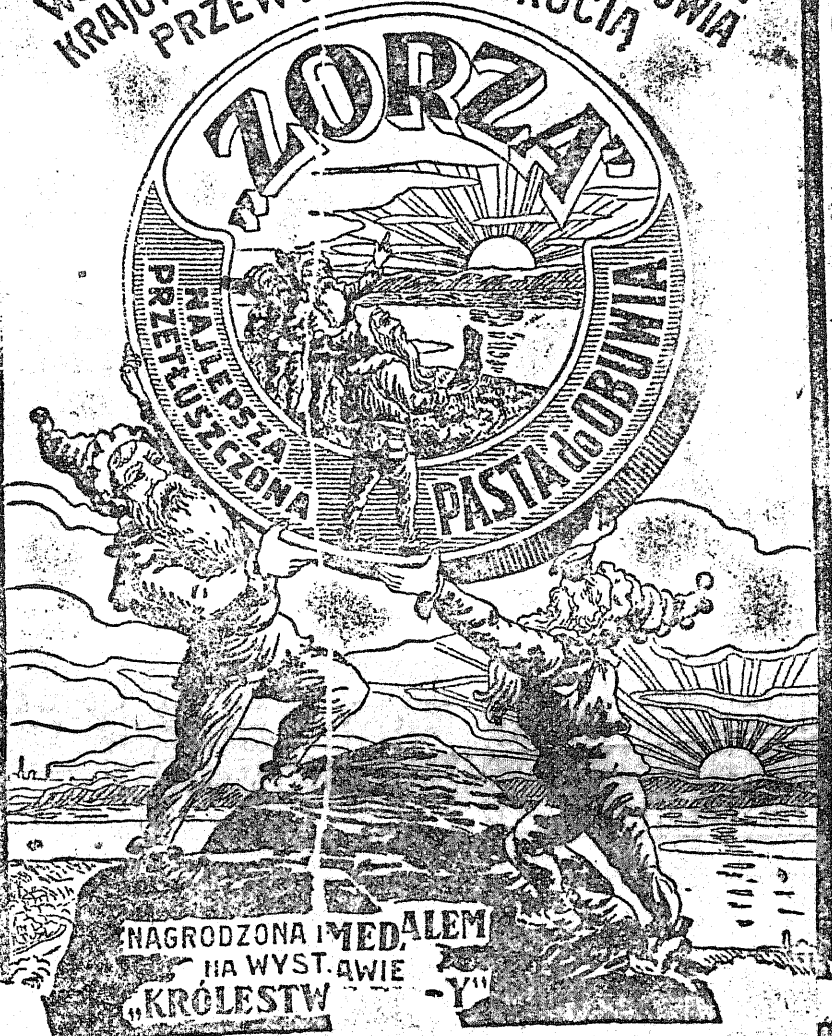
Program Nr

DZIS dn. 21 b. m. o g. 4 pp. przedstawienie popołudniowe Rewja Zbiezdowskiego ze śpiewami i tańcami

Budienny idzie!
i część konc. z udz. cał. zespołu

NARESZCIE!

WSZYSCY PRZEKONALI SIĘ, ŻE NAJLEPSZE
KRAJOWE I ZAGRANICZNE PASTY DO OBUWIA
PRZEWYŻSZA DOBROCIA

NAGRODZONA MEDALEM
NA WYSTAWIE
"KROLESTW"

ponieważ:

- ZORZA jest to jedyna pasta-krem najwyższego gatunku wyrobiona z tłuszczów natur.
- ZORZA jest to jedyna pasta przetłuszczona, a nadmiar tłuszczu odfala skórę od pęknięcia.
- ZORZE wystarczy używać raz na tydzień, pozostałe dni przecierając tylko flanelką.
- ZORZA najbardziej zeschniętą skórę czyni miękką, elastyczną i wiele trwałą.
- ZORZA nawet starej, popękanej skórce, po kilkakrotnym użyciu, nadaje wygląd nowej.
- ZORZA chroni skórę od wilgoci i niszczącego działania potu

Krajowa Wytwornia Chemiczna

Warszawa, Ogrodowa 45, Telef. 107-93 i 333-90.

O W O C O

polecają sklepy Warszawskiego Ziemiańskiego
TO VARZYSIWA MLECZARSKIEGO.
Hurtowa sprzedaż od 10 funtów
Al. Kosciuszki 29.

ZĘBY! ZŁOTO!

stare sypuje płace
najwyższe ceny Ko
nstantynowska 20
lewa oficyna parter
HADRYCZNY 5648-8

Szkoła akuszerska

przy lecznicy „Unitas” Pusta 19,
wznawia swe czynności z dniem 15
grudnia r. b.

Zapisy przyjmuje kancelarja lecznicy
codziennie od 9 do 1-ej i od 3-ej,
do 6-ej.

Zarząd Towarzystwa Przemysłowego

Leśmierz

zawiadamia, że ogólne zwyczajne zgromadzenie akcjonariuszów odbędzie się w biurze Zarządu Towarzystwa w Leśmierzu w dniu 18 grudnia 1920 r. o godzinie 3 po południu z następującym porządkiem obrad:

1. Sprawozdanie Zarządu i bilans za 1919/1920 rok finansowy wraz z raportem Komisji Rewizyjnej—
2. Wybór członków Komisji Rewizyjnej i Zarządu na miejsce ustępujących—
3. Unormowanie honorarjum Zarządu i Komisji Rewizyjnej—
4. Upoważnienie Zarządu do zeznania w księgach wieczystych majątków, do Towarzystwa należących, kaucji hipotecznej dla banków w celu uzyskania potrzebnych do prowadzenia przedsiębiorstwa kapitałów—
5. Upoważnienie Zarządu do sprzedaży maksimum 10 morgów gruntu z lasu na Krzemieniu, oraz ewentualnej sprzedaży części gruntów ornych z dóbr Lućmierz, niekorzystnie położonych—
6. Rozpatrzenie projektu Zarządu przeszacowania majątków nieruchomego Towarzystwa i ewentualnie oznaczenia wartości nowej akcji—
7. Wybór pism, w których umieszczane będą ogłoszenia Towarzystwa—
8. Wolne wnioski.—

W razie nie dojścia do skutku zgromadzenia w pierwszym terminie, następny termin zgromadzenia naznacza się na dzień 3 stycznia 1921 r., w tym samym miejscu, na tę samą godzinę.—Zebranie w drugim terminie będzie ważne bez względu na liczbę przybyłych akcjonariuszów i reprezentowanego—przez nich kapitału. 3651-1

"MARGOT"

Płockowska 64

POLECA

w wielkim wyborze

SUKNIE domowa

ORAZ

WIZYTOWE

od mk. 390.

5645-5

Kupno i sprzedaż

AAA. Całkowite urządzenie pokoi oraz pojedyncze meble posiada na składzie Skład Mebli Piotrkowska 69-1 pięć. Posiada na składzie stoły stylu „Baroko” oraz używany pokój stolowy. Przyjmujemy obstalunki

12067-5

Urządzenie sklepowe sprzedam wiadomość Gubernatorska Nr 11 m 50 obejść można odł. doś

12054-1

Kupię om, od 200 000-300,000 mk z ogrode m Ofert w „Rozwoju” pod Kupię dom, pośredni-cyewykluczeni.

Do sprzedania futro męskie na baranach i palto damskie, Piotrkowska 163 m.5

12080-3

Z powodu wyjazdu sprzedaje się podaszki i pierzyny.

12066-1

Uwaga w śródmieściu do sprze-dania bliższe wiadomości u Drynkowskiego ul. Sienkiewicza 56. pośrednictwo wykluczone.

12044-3

Do sprzedania stół jesionowy 110-220 cm. samowar duży sukna różne drobiazgi Karole 26 m 53.

12058-2

Sklep spożywczy do sprzedania z powodu zmiany interesu obok Emilji Wileza 10

12048-1

300 mk. Suczka półkwi Do-berman Przejazd 48 sklep galanteryjny

12060-2

2 materace włosienne skrzypce i 2 paki drewniane sprzedam Rozmysłowicz Targowa 17

12029-2

Parowa maszyna w sile 40 do 50 koni, Bryka twarowa parokonna wolant, 2 czołki ze skó-rą bryczka nowa, resorka mała, i parę kół używanych ul Kaiba-chan 24 Bałuty u gospodarza

12057-1

Zagubione dokumenty

Zebak Jan zagubił kartki chle-bową okresu 127.

12026-1

Banaszek Władysław zagubił kartę węglową.

12036-1

Zgubiono paszport polski Euge-nii Skorasińskiej Średnia 7, lat 17 wydany w Łodzi

12052-5

Zgubiono paszport polski Marj Matyszewskiej w Łodzi 18 lat 126 Widzewska

Jędrzejewski Łukasz Ludwik 26 zagubił paszport rosyjski wyd. prw Sieradzki.

12028-3

Józef Leszczyński, zagubił portfel na posesji, dom prze-chodni Piotrkowska Nr 17 który zawierał gotówkę osobisty do-wód wydany w Łodzi, karta wę-głowa dla zakładu kąpielowego i wielu dokumentów, znalazcęu proszę się o zwrot za wynagro-dzeniem.

12027-5

Jędrzejczak Józef zagubił legi-tymację chlebową na 2 osoby Rybna 7.

12055-1

Miermas Antoni zagubił pasz-port tymczasowy wydany w Łodzi.

12080-1

Głinska Marja zagubiła legity-mację chlebową na 2 osoby Wspólna 14.

12042-1

Zamiaska Agnieszka zagubiła legitymację natową ul. Kzgowa 37

12046-1

Strzelecki Stanisław zagubił paszport rosyjski wyd. w gmł. Późniewice Wąska 28.

12040-5

Jadąc tramwajem Nr 5 na dwo-rzec Kaliski skradziono mi portfel zawierający paszport niem. na imię Czesława Wielońskiego i drugą im Władysława Jabłońskiego patent polskiej sp. ogrodnicze około 600 mk gotów-ki oraz innej notatki, aprasza się o zwrot paszportu i patentu Dzieł-na 25, dostróża dla Wielońskiego

12004-5

„MARGOT”

Piotrkowska 64.

Ważne na sezon gwiazdkowy!

Ciepłe szlafroki	od Mk. 590.—
matinki	390.—
Hałki jedwabne	590.—
Bluzki jedw. wełn. i baw.	890.—
Sweatry wełn. i baw.	590.—
Fartuchy gospod. i luksus.	145.—
Staniczki	185.—
Szale wełn.	350.—

Bielizna damska, chusteczki do nosa pończochy.

Chustki ciepłe wełniane!

Ceny przystępne, lecz stałe!

8632-3

Kapusta Kwaszona

Z KRAJOWYCH FABRYK KONSERWÓW KONSERWO-WANA HYGIENICZNYM SPOSOBEM W SZEFLONACH EST DO SPRZEDANIA.

CENA PRZYSTĘPNA

Cłowe-Zarzewska 23, Frobołowski.

3659-1

KLASY 7 i 8

Gimnazjum w Piotrkowie uruchomione. Gimna-zjum przyjąć może jeszcze uczniów do powyż-szych klas jak również i do kursy dla „ucz-nia żołnierza” za opłatą roczną mk. 8000.

Informacji bliższych udziela dnia 20, 21 i 22 godz. 3-6 w Hotelu „Polonia” pokój 407 Bielski lub Gimnazjum w Piotrkowie dyr. KARPINSKI.

3653-1

OWA GA. Strażenie tanie! b. w mieszkaniu prywatnym

Ważno
dla kuców, stółek
rolniczych i koopera-
tyw.

Najbliższe
złotio

Tow. biatrach
Madepolam
Surawki
Płodienka
Farchany
Pardur
Cajki różne
Chustki kr.

Korty
Bostony
Sukno
Szewcwoy
Wełna różn
Elamnia
Bielisy
Kretony

Towary pierw. firm.
kurkowa i detaliczna
sprzedaz.

Dzielnia 34
poprzednia ofisyna: 36
piętro (obok kolei).

Nadeszły

Maszyny do pisania
różnych systemów

Gustaw Roman Szulc

3587-1

Piotrkowska 144

Ważne dla przedsiębiorstw wszelkich gułezii!

Zaprowadzanie ksiąg handlowych sporządzanie bilansów sta-ty nadzór nad biurowością z uwzględn. przepisów Urzędu Walki z Lichwą i Sp. doprowadzanie do porządku zaległej buchalterji, roz-zrachunki spółników, udziałowców redakcja i korekta okólników handlowych, szematów biurowych, literatura ksiąg i t. p. uskutecznia b. głów. buchalter Tow. Akc. i ekspert sądowy. Dy-ktacja adwokatów. Referencje pierwszorzędne. Zgło-szenia listowne: „Łódź, ul. Szkolna 17, m. 8”.

3635

Dyrekcja koncertów Alfreda Straucha.

Dzisiaj 21 listopada r. b. o godz. 3.15 pp

Łódzka Orkiestra Symfoniczna

8-my Koncert Popołudniowy

SOLISTA Józef

Turezyński

słynny pianista,

Dyrygent Bronisław Szulc

W programie. KALINNIKOW—Symfonia G-moll
LISZ.— Koncert fortepianowy A-dur

JUTRO dnia 22 listopada o godz. 7.45 wiecz.

Łódzka Orkiestra Symfoniczna

8-my Wielki Koncert Abonamentowy

SOLISTKA

Marja Catani

Strzympaczka z Mediolanu,
DYREKCJA

Zdzisław

Birnbaum

W programie: THUILLE Uwertura romantyczna; SCHU-
BERT—Symfonia C-dur; VIEUXTEMPS—Koncert
skrzypcowy D-moll

Środa, dnia 24 listopada o godz. 7.45 wiecz.

Pierwszy wiecz. tańców klasycznych

Rita Sacchetto

wraz z uczennicą Walerją Koncewską
Przy fortepianie MARJA KWIECINSKA.
Program będzie ogłoszony!

Piątek dnia 23 listopada o godz. 7.45 wiecz.

Drugi i ostatni występ
Rity Sacchetto

wraz z uczennicą Walerją Koncewską.

Bilety na wszystkie powyższe koncerty na-
bywać można w księgarni Alfreda Straucha
Dzielnia 12.

35711

Teatr-Variete

ROZMAITOSC

Cegielniana 63

Don Juan

Część koncertowa

18 solowych pierwszorzędnych numerów

E. ODROBINSKI

Początek o 8 koniec o 9 wiecz

czy- Blondyni i brunetka
w 1 akcie z udziałem całego zespołu

W nowym repertuarze
Ferdin. Wieniewski, Wesołowski, Markiewicz; Wąglińska, Erwiniowa Federówna, Ławczyńska, Wagner John Corek.

„Kino-Resursa”

Kilińskiego 117.

Program do dnia 22 listopada r. b.

„Gdy miłość WZYWA”

Nastrojowy dramat w 4 aktach z HENNY PORTEN
w roli głównej.

Potrzebni

chłopcy i dziewczęta do nauki zecerstwa.

Zgłaszać się do administratora „Rozwoju”.

SZKOŁA KROJU I SZYCIA

dplomowanej uczennicy Paryskiej Akademii Kroju
Apolonii Kopydłowskiej
Łódź Piotrkowska 154

Nauka kroju szycia
Pasowania i modelowania. Uczniowie otrzymują świadectwa kurs wszelkich robót ręcznych. Zapisy od 10-1 Dla pracujących kursy wieczorne. Sprzedaż tasonów papierowych.

3660-1

LALKI

Klinika lalek

ul. Przejazd 114

Przyjmuje najbardziej zniszczone lalki i piłki do reparaacji stare głowy celloidowe odnawianie. Polecam również lalki nowe i używane.

3667-1

Kupuję

bijuterję, brylanty, złoto srebro platynę zegarki, płacę ceny najwyższe

LUBKA

SIENKIEWICZA 20 m, 16 part. ost. wejście. 3621-6

Maszyna litograficzna

do sprzedania

Wiadomość: Druk. i Lit. P. PRUSKI, Tomaszów Mi. zowiecki. 3617-1

8-mio konny motor gazowy do sprzedania

okazyjne. Wiadomość w Redakcji „Rozwoju” ul. SOB CZYKA. 3673

OGŁOSZENIE

Wejskowy Okręgowy Urząd Gospodarczy w Łodzi ma do sprzedania kilka beczek ikry po zamarynowanych śleziach.

Informacji udzieli Komisja Gospodarcza Wojskowego Okręgowo Urzędu Gospodarczego w Łodzi przy stacji Łódź-Kalińska 3616-3

Ważne dla pań

Korzystajcie z okazji! Specjalne ceny dla kooperatyw

łow. biały	Korły
Madepolam	Bostony
burówki	Sukno
Płócienna	Szewioty
Barchany	Wetna
Purpur	Etamina
Cajgi	Welury
Chustki	Flanile

Tania wyprzedaż

M. RYDL Piotrkowska 56

Dr.

Mieczysław Marx powrócił.

Przyjmuje od 6-8 wieczorem. Kłótko 9 m, 5. 3613-3

Dr. med.

Stefan Klenieński

powrócił iordynuje w chorobach płac, krtani, gardła nosa i uszu od 2-3 i 5-7. Sienkiewicza 50 m 11 (Nawrot 17) 3606-6

Zdolny

Majster

tkacki poszukuje pasydy w fabryce wyrobów wełnianych. Oferty składać w „Rozwoju” pod „Majster”. 3652-3

W dniu 22 b. m. t.j. w poniedziałek o godz. 7-ej w odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia Handlowców Polskich Piotrkowska 108

W i e c

Pracowników biurowych i handlowych branży włókienniczej

na porządku dziennym sprawozdanie z pertraktacji z Przemysłowcami.
O jak najwcześniejsze przybycie wszystkich zainteresowanych, uprasza

Komisja Międzyzwiązkowa 4ch Stowarzyszeń Pracowniczych

O. Fiedler

Pabianice

wyrabia i poleca pasy lutowane i szpagaty papierowe.

Nareszcie skończył się pasek na obuwie

„LEW”

Tłuszcz, który wzmacnia i konserwuje wszelkie skóry. Przeciwdziała przemakaniu obuwia **NAJLEPSZY RODEK** chroniący nogi od wilgoci.
Do nabycia w składach aptecznych, farb mydeł i obuwia.

H. IASOŁI, Łódź

ul. Św. Anny nr. 30.

3414-3

S. Liberman

KRAWIEC DAMSKI

ul. Dzielna № 1.

Zawiadania niniejszym Sz. Kliencie, iż otrzymał **Oryginalne modele Paryskie**

Na sezon zimowy

Uwaga: Na żądanie Sz. Klienteli robota może być wykonana w przeciągu 48 godz. n.

6641

STARE obrazy KUPUJĘ H. T. RUNERT,

PIOTRKOWSKA. 87

Miłość męża

zdobywa ta oszczędna i praktyczna żona, która nie oddaje sztywnej bielizny po za dom, lecz prasuje ją w domu krochmalem blyszczem

„MORAWY”

z białym niedzwiedzie n. Sposób użycia na każdej torebce, do którego łatwo się zastosować. Dostać wszędzie Wystrzeżenie się naśladowań w.

